

**RAPORT O STANIE GMINY BRANICE
ZA ROK 2018**

Branice, 29.05.2019

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Wójt Gminy Branice przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy Branice w roku 2018.

Gmina Branice położona jest w południowej części województwa opolskiego i pod względem administracyjnym znajduje się w obrębie powiatu Głubczyckiego. Obszar powierzchni 122 km² [12163 ha].

Od strony południowej i zachodniej granicę gminy wyznacza na większej długości koryto rzeki Opawy. Jest to równocześnie granica państwa z Czechami. Około 50% linii granicznej gminy to granica z Czechami. Od północy Gmina Branice graniczy z gminą Głubczyce i wchodzącymi w jej skład gruntami wsi Ciermięcice, Braciszów, Zubrzyce i Bogdanowice. Od wschodu natomiast sąsiaduje z gminą Kietrz następującymi sołectwami: Wojnowice, Rogożany, Chróścielów, Nasiedle, Ludmierzyce oraz Pilszcz. Wymienione gminy administracyjnie należą do powiatu Głubczyckiego.

W gminie Branice znajduje się 21 sołectw: Branice, Boboluszki, Bliszczycy, Dzbańce, Dzbańce-Osiedle, Dzierzkowice, Gródczany, Jabłonka, Jakubowice, Jędrychowie, Lewice, Michałkowice, Niekazanice z przysiółkiem Niekazanice- Kałduny, Posucice, Turków, Uciechowice, Wiechowice, Włodzienin, Włodzienin – Kolonia, Wódka, Wysoka.

Gmina Branice położona jest w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego, u podnóża Sudetów. Jest to region odznaczający się urodzajnymi glebami i korzystnym klimatem, wobec czego obszar posiada strukturę typowo wiejską z dominującą gałęzią gospodarki jaką jest rolnictwo. Atutem gminy są tereny przygraniczne ciągnące się wzdłuż malowniczej doliny rzeki Opawy oraz obszary wchodzące w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Mokre-Lewice.

Szlaki komunikacyjne zapewniają dogodną łączność gminy z następującymi, najbliższymi, większymi miejscowościami: Racibórz, Kietrz, Głubczyce, Kędzierzyn – Koźle. Jednocześnie funkcjonują dogodne połączenia komunikacyjne z większymi przygranicznymi miejscowościami Czeskimi: Opawą i Krnovem.

Gmina Branice stanowi typową wiejską gminę rolniczą z łagodnym klimatem i bardzo dobrymi glebami. Pokrywą glebową Gminy budują gleby lessowate należące do czarnoziemów i gleb brunatnych (90,9 % to gleby bardzo dobre i dobre w klasach od I – IIIb).

Realizacja polityk, programów i strategii

W gminie w 2018 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Program Współpracy Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice nr XXXIII/344/17 z dnia 20 listopada 2017r.;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Branice na lata 2018-2021 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXIV/346/17 z dnia 11 grudnia 2017 r.;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXVI/379/18 z dnia 19 lutego 2018 r.;
- Program opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice w 2018 r. przyjęty Uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXVII/388/18 z dnia 19 marca 2018 r.;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Branice na lata 2016-2020 przyjęty Uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXIII/224/16 z dnia 21 listopada 2016 r.;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr III/23/18 z dnia 17 grudnia 2018 r.;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zatwierdzony Uchwałą Nr IV/26/11 Rady Gminy Branice z dnia 28 lutego 2011 r.

W programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2018 r. przewidziano, że głównym celem współpracy Gminy z organizacjami jest budowanie kapitału społecznego oraz partnerskich relacji między samorządem a zorganizowanymi grupami mieszkańców, które pozwolą na zaspokajanie ich potrzeb oraz przyczynią się do skutecznego i efektywnego rozwiązywania problemów lokalnych poprzez aktywność obywatelską. Przyjęto, że celami szczegółowymi współpracy są:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
- 2) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Gminy, w szczególności wspierania wolontariatu;

- 3) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- 4) prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców;
- 5) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych;
- 6) pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości;
- 7) tworzenie systemowych rozwiązań, ważnych dla funkcjonowania Gminy i jej mieszkańców;
- 8) integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Cele zostały osiągnięte poprzez współpracę Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi, która miała charakter zarówno pozafinansowy jak i finansowy.

Współpraca pozafinansowa polegała na:

- obejmowaniu przez Wójta Gminy Branice patronatu nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje pozarządowe,
- wspieraniu lokalnym organizacji pozarządowych poprzez bezpłatne użyczenie nieruchomości,
- udzielaniu organizacjom pozarządowym pomocy oraz porad w kwestiach związanych z przygotowaniem ofert oraz sprawozdań, a także innymi bieżącymi zagadnieniami związanymi z realizacją zadań publicznych.

Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi odbywała się:

- w trybie otwartych konkursów ofert na wspieranie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, zgodnie z regulacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- w trybie poza konkursowym na wspieranie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, zgodnie z regulacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Otwarte konkursy ofert na realizację zadań w 2018 r.:

Zadanie: Z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej -77.500,-

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury

fizycznej – Upowszechnianie piłki nożnej – kwota przeznaczona na realizację zadania:
77.500,-

Przyznano dotację:

1. LZS Orzeł Branice – 51.000,-
2. LZS Zryw Wysoka – 10.500,00,-
3. LZS Rolnik Lewice – 16.000,-

Zadanie: *Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego -15.000,-*

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice – kwota przeznaczona na realizację zadania: 15.000,-

Przyznano dotację:

1. Stowarzyszenie Zespołu Tańca Nowoczesnego „Impuls” - 5.000,-
2. Stowarzyszenie Branickie Mażoretki Kaprys – 10.000,-

Zadanie: *Z zakresu działania na rzecz osób niepełnosprawnych -52.000,-*

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących – kwota przeznaczona na realizację zadania: 1.000,-

Przyznano dotację:

1. Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce – 1.000,-
2. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności fizycznej i samodzielności – kwota przeznaczona na realizację zadania: 51.000,-

Przyznano dotację:

1. Caritas Diecezji Opolskiej – 51.000,-

Zadanie: Z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania -27.000,-

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci – kwota przeznaczona na realizację zadania: 27.000,-

Przyznano dotacje:

- Stowarzyszenie Immaculata – 27.000,-

Zadanie: Z zakresu nauki ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego -8.500,-

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – Opieka nad zwierzętami bezdomnymi – kwota przeznaczona na realizację zadania: 8.500,-

Nie przyznano dotacji, gdyż nie wpłynęła żadna oferta na to zadanie.

Oferty poza trybem konkursowym

- Stowarzyszenie Branickie Towarzystwo Sportowe realizowało zadanie z zakresu Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej pn., „Jednodniowe imprezy sportowo – rekreacyjne” w okresie 14.08.2018-31.10.2018. Wysokość dofinansowania: 2.000,- zł.
- Stowarzyszenie Branickie Towarzystwo Sportowe realizowało zadanie z zakresu Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej pn., „Jednodniowe imprezy sportowo – rekreacyjne” w okresie 24.04.2018-30.06.2018. Wysokość dofinansowania: 700,00 zł.

Przyznane dotacje rozliczono następująco:

Nazwa zadania	Podmiot	Przyznana dotacja	Prawidłowo rozliczone	Zwrot
				Dotacja
1. Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących	Polski Związki Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce	1.000,-	1.000,-	-
2. Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności	Caritas Diecezji	51.000,-	51.000,-	-

fizycznej i samodzielności	Opolskiej			
3. Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo – wychowawczej	Immaculata	27.000,-	27.000,-	-
4. Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice	Impuls	5.000,-	5.000,-	-
	Kaprys	10.000,0 0	10.000,00	-
5. Upowszechnianie piłki nożnej	Orzeł Branice	51.000,-	51.000,-	-
	Rolnik Lewice	16.000,-	16.000,-	-
	Zryw Wysoka	10.500,-	10.500,-	-
6. Jednodniowe imprezy sportowo – rekreacyjne	Stowarzyszenie Branickie	2.000,-	2.000,-	-
	Towarzystwo Sportowe	700,-	677,36,-	22,64

Realizacja przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej na rok 2018 była realizowana zgodnie z podjętą przez Radę Gminy uchwałą. Szczegółowy zakres przedstawiony został w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2018 r.

W roku 2018 zrealizowano m.in. takie cele Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin; zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu; promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych; działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Zrealizowano założenia Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice poprzez realizację priorytetowych zadań w nim wskazanych. W budżecie gminy na rok 2018 zabezpieczono środki na realizację poszczególnych zadań ujętych w programie w wysokości 2.300,00 zł z wyszczególnieniem na: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w Schronisku; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w Gospodarstwie rolnym; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Faktycznie w 2018 roku wydatkowano większe środki niż zaplanowano na realizację Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt terenie Gminy Branice. Wydatkowano 7.625,84 zł., w tym: usługi weterynaryjne związane ze sterylizacją kotów oraz usypieniem ślepych miotów - 2.098,00 zł, dokarmianie wolno żyjących kotów - 1.239,84 zł., wyłapywanie bezdomnych psów oraz zapewnienie miejsca w schronisku - 3.910,00 zł., transport i utylizacja odpadów pochodzenia zwierzęcego - padłego dzika - 378,00 zł.

W 2018 r. stwierdzono również, że istnieje realna potrzeba zwiększenia środków na realizację *Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice*, w związku z czym na 2019 r. zaplanowano środki w wysokości 15.000,00 zł., dodając jeszcze jeden punkt w ramach finansowania Programu, a mianowicie: edukacja w zakresie opieki nad zwierzętami. Edukacja mieszkańców jest bowiem niezbędna do zapewnienia lepszego dobrostanu zwierząt właścicielskich, a to doprowadzi do ograniczenia w przyszłości kosztów obsługi Programu.

Gmina Branice za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach opracowała i uchwaliła w 2018 r. trzyletni Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021. Powyższy program powstał dzięki współpracy wymienionych instytucji: Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach, Urząd Gminy w Branicach, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego, Komenda Powiatowa Policji

w Głubczycach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głubczycach, Sąd Rejonowy w Głubczycach, Szkoły, służba zdrowia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach w roku 2018 zapewnił rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również

w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Na wniosek asystenta rodziny może być zwołana grupa interdyscyplinarna, w skład, której wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinno skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

Od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny na podstawie umowy o pracę.

Wsparciem objętych zostało 6 rodziny (w tym 11 dzieci).

W funkcjonowaniu rodzin objętych wsparciem, zaobserwować można było jedną bądź wiele z poniższych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów;
- choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy;
- przemoc w rodzinie.

Asystenci rodzin oraz pracownicy socjalni w roku 2018 podejmowali działania w zakresie:

1) zwiększenia wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej:

- analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – tworzenie planu pracy z rodziną,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności,
- współpraca z instytucjami wdrożonymi w życie danej rodziny,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci,
- realizowanie programów profilaktycznych oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami,

- wskazanie rodzinie i pomoc w nawiązaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz rodziny,

- prowadzenie rozmów z poszczególnymi członkami rodziny oraz z całą rodziną;

2) poprawy stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej:

- organizowanie pomocy osobom niepełnosprawnym poprzez usługi opiekuńcze, pracę asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych,

- mobilizowanie oraz kontrolowanie rodziców dzieci z niepełnosprawnością do regularnej oraz ciągłej współpracy z poradniami specjalistycznymi;

3) ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień:

- motywowanie do udziału w grupach wsparcia,

- motywowanie do podjęcia leczenia,

- realizowanie programów profilaktycznych oraz konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,

- współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,

- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;

4) przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy:

- wskazanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy,

- uwrażliwienie na potrzebę ciągłego zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy – możliwość podjęcia stażu, skorzystania ze szkoleń;

5) zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy:

- wskazanie roli poszczególnych podmiotów działających na rzecz rodziny,

- współpraca z instytucjami pomocowymi;

6) zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym,

- zapewnienie pomocy specjalistów – psychologa, socjoterapeuty, radcy prawnego.

Na realizację tego zadania Gmina Branice wydatkowała środki finansowe w kwocie 18.493,37 zł., z której wkład własny gminy wyniósł 12.599,37 zł. a pozostałe środki pozyskano z Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2018

finansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Finansów.

W związku z umieszczeniem dzieci pochodzących z Gminy Branice w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych OPS poniósł koszty ich pobytu:

- 1) 11.657,23 zł. – za 3 dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych;
- 2) 179.094,82 zł. – za 9 dzieci umieszczone w Domu Dziecka, w tym:
 - Dom Dziecka w Wolicy – 5 dzieci – 117.623,85 zł.,
 - Dom Dziecka w Krasnym Polu – 3 dzieci i 1 dziecko od 12.06.2018 r.– 57.694,50 zł.,
 - Placówka Interwencyjna „Gniazdo” w Głubzycach – 1 dziecko do 11.06.2018 r. – 3.776,47 zł.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizatorem zadań był Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach, Komisariat Policji w Kietrze, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Branicach, NZOZ w Branicach, Szkoła Podstawowa w Branicach, Sąd Rejonowy w Głubzycach oraz Ośrodek Terapii Uzależnień przy Samodzielnym Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Branicach.

Ogółem, na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2018 roku przeznaczono kwotę 10.476,25 zł.

Zarządzeniem Wójta Gminy Branice Nr 13U1/11 z dnia 29.03.2011 r. został formalnie powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ustalono zasady jego działania oraz skład osobowy (pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagog i psycholog, kurator sądowy, przedstawiciel GKRPA, przedstawiciel służby zdrowia, przedstawiciel organizacji pozarządowej).

W 2018 roku odbyło się 12 posiedzeń Zespołu, na których zajmowano się 18 sprawami związanymi z przemocą domową (psychiczna, fizyczna) oraz podejrzeniem zaniedbywania małoletnich.

Interwencje i monitoring w rodzinach uwikłanych w przemoc przeprowadzано systematycznie i na bieżąco, realizując procedury Niebieskiej Karty w pracy Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Formularze „Niebieska Karta” – A wpłynęły do Zespołu z Policji w liczbie 10 sztuk oraz z pomocy społecznej w liczbie 3 sztuk.

W 9 sprawach dokumentacja rodziny objętej procedurą zawiera więcej niż 1 formularz „Niebieska Karta A”.

Pracownicy socjalni w drodze wywiadu środowiskowego rozpoznawali sytuacje w monitorowanych rodzinach, udzielając niezbędnej pomocy i wsparcia. Sytuacje rodzin dotkniętych przemocą były omawiane przez członków Zespołu. Osoby wobec których istnieje podejrzenie dotknięcia przemocą w rodzinie, zgłaszając się na posiedzenie Zespołu uzyskiwały niezbędne informacje dotyczące dostępnych form pomocy i wsparcia oraz wypełniano formularz „Niebieska Karta” – C. Wobec tych osób opracowywano i realizowano indywidualny plan pomocy, celem poprawy sytuacji życiowej. Monitorowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą prowadzone było wobec 18 rodzin. Wobec 8 rodzin procedurę NK zakończono w związku z ustaniem przemy. Doraźnie wsparcie psychologiczne udzielane było przez psychologa wchodzącego w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz psychologa zatrudnionego przez Urząd Gminy Branice. W prasie lokalnej „Informator Branicki” zamieszczane były informacje dotyczące pomocy dla osób doświadczających przemy.

W ramach działań mających na celu wsparcie ofiar przemy w 2018 r. zatrudniony był Radca Prawny.

Osoby doświadczające przemy ze strony swoich uzależnionych od alkoholu partnerów mają możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych prowadzonych w ramach działalności Ośrodka Terapii Uzależnień w Branicach.

Na bieżąco odbywały się interwencje policji i pracowników socjalnych względem osób stosujących przemoc domową, monitorowanie sytuacji domowych przez dzielnicowych, wywiad środowiskowy, inicjowanie działań Zespołu interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywowanie do podjęcia terapii i kierowanie do psychologa, pedagoga i terapeuty.

Praca terapeutyczna i korekcyjna z osobami stosującymi przemoc odbywa się głównie w kontakcie indywidualnym. 5 sprawców przemy uczestniczyło w terapii ambulatoryjnej w Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w Branicach, 2 osoby odbyły stacjonarne leczenie odwykowe. W 7 sprawach Zespół Interdyscyplinarny występował do Wydziału

Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Głubczycach o sprawdzenie sytuacji małoletnich dzieci w rodzinie, w 1 sprawie wystąpiono do Sądu Rejonowego, II Wydział Karny celem włączenia dokumentacji do akt toczącej się sprawy.

W ramach rozwoju zasobów Gminy w zakresie realizacji niniejszego programu zrealizowano szkolenia:

- dla 8 członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pn. „Jak w świetle współczesnych zagrożeń budować szczęśliwą rodzinę”, prowadzone przez Sędzię Annę Marię Wesołowską, zorganizowane przez Illustro Szkolenia Doradztwo.
- dla 2 członków Zespołu Interdyscyplinarnego pn. „Prawo w obronie rodziny zagrożonej przemocą” zorganizowane przez Ośrodek Twórczej Interwencji z Krakowa.

Podsumowując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Branice w 2018 roku realizowane były zgodnie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2018 r. zakładał wpływy w kwocie 29.726.072 zł. oraz wydatki w kwocie 32.535.293 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 r. budżet po zmianach przedstawiał się następująco: plan dochodów 31.943.179,03 zł., plan wydatków 36.054.570,03 zł., deficyt w wysokości 4.111.391 zł. Finansowanie deficytu: przychody 8.256.238 zł., rozchody 4.144.847 zł.

Planowane dochody ogółem w roku 2018 zostały wykonane w 100,30%, w tym dochody bieżące 99,03% a dochody majątkowe 105,13%. Dochody bieżące które zrealizowane zostały w wysokości 25.038.092,87 zł. osiągnęły dynamikę do roku 2017 106,22%.

Dochody z podatków i opłat (ogółem) zostały wykonane w 102,59 % ich planu. W podatkach stanowiących główne źródła dochodów wykonanie jest następujące: podatek od nieruchomości 99,20% (dynamika 106,37), podatek rolny 96,34% (dynamika 99,83) oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych 106,35% (dynamika 115,63). Suma z tych źródeł podatkowych stanowi 97,25% dochodów podatkowych ogółem. Na pozostałe podatki i opłaty przypada 2,75%. Zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych na 31 grudnia 2018 r. wynoszą 651.700,65 zł. (wzrost o 45.084,77 zł. w tym: wymagalne 573.398,35 zł. (wzrost o 90.749,49). W poszczególnych tytułach występują następujące zaległości: podatek od

nieruchomości – 528.868,21 zł. (wymagalne 520.082,51 zł.), podatek rolny 103.829,20 zł. (wymagalne 37.272,60 zł.), podatek od środków transportowych – 15.868 zł. (wymagalne 15.868 zł.). Na koniec roku w księgach rachunkowych naliczone odsetki od zobowiązań podatkowych wynosiły 219.328 zł. W 2018 roku Wójt Gminy jako organ podatkowy umorzył łącznie podatki w kwocie 81 zł, w tym z tytułu podatku od nieruchomości na kwotę 81 zł. Umorzenie to stanowi 0,01% wpływów podatku od nieruchomości. Skutki obniżenia górnych stawek podatku wynoszą 840.530,20 zł. w tym: w podatku od nieruchomości 806.866 zł. i w podatku od środków transportowych 33.664,20 zł. Na przestrzeni 2018 r. wystawiono 180 tytułów wykonawczych na kwotę 143.472,00 zł. (spadek o 50,89%), wyegzekwowano należności na kwotę 35.237,40 zł. (spadek o 30,15%), Urząd Skarbowy zwrócił 74 tytuły na kwotę 52.337,00 zł. z powodu nieściągalności. Na dzień 31 grudnia 2018 r. w Urzędzie Skarbowym pozostawało 209 tytułów na kwotę 359.825,30. Ponadto skierowano do ksiąg wieczystych o wpis na hipotekę 11 wniosków na kwotę 78.302,00 zł. Wpływy z tytułu opłaty związanej z organizacją i odbiorem śmieci od osób fizycznych na terenie gminy wyniosła 721.091,23 zł. Zobowiązania wymagalne z tego tytułu na 31 grudnia 2018 r. wyniosły 60.319,33 zł. co stanowiło 7,82% należności z tego tytułu (zmniejszyły się w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 1.514,12 zł. W Urzędzie Skarbowym na koniec roku było 62 tytuły egzekucyjne na kwotę 24.132,05 zł. Od 1 lipca w ramach umowy odbierane są śmieci z terenów niezamieszkałych. Dochody w tym okresie wyniosły 94.221 zł. tj. 13,07 %. Dochody z tytułu czynszów i dzierżaw za 2018 r. zostały zrealizowane w wysokości 248.138,32 zł. na planowane 257.445 zł. co stanowi 96,38 %, zaległości wymagalne z tego tytułu wynoszą 238.863,47 zł. i wzrosły do roku ubiegłego o 11,75%. Dochody ze sprzedaży mienia wyniosły 75.612,27 zł. tj. 37,81% planu (różnica w stosunku do kwoty podanej w informacji o stanie mienia wynika z należności ze sprzedaży na raty -dochody kasowe w przyszłym okresie). Nie doszły do skutku sprzedaże nieruchomości pomimo ogłaszane dwukrotnego przetargu, ponadto sprzedaż działki doszła do skutku już w roku 2019. Dochody majątkowe ogółem zostały zrealizowane w wysokości 105,13 % planu. Przekroczenie planu jest wynikiem niepełnego ujęcia w planie środków otrzymanych z RPO województwa opolskiego. W zadaniu tym na plan 3.221.640 zł. wpłynęła kwota 4.808.212,69 zł. Zadanie to finansowane jest pożyczką płatniczą na podstawie umowy z WFOŚ i GW w Opolu. Na podstawie tej umowy Gmina w terminie do 7

dni od daty otrzymania dotacji zobowiązana jest do spłaty pożyczki płatniczej. W ten sposób dotrzymując termin została spłacona pożyczka bez ujęcia jej w planie.

Zrealizowane wydatki w 2018 r. wyniosły 33.458.457,34 zł. co stanowi 92,80% planu, przy czym wydatki bieżące zostały zrealizowane w 93,86%, a wydatki majątkowe 90,54% zakładanego planu. Nadwyżka operacyjna (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) mająca istotny wpływ na wskaźnik spłaty zadłużenia wyniosła 1.980.347,43 zł. i była większa do wykonania roku 2017 o kwotę 399.239,44 zł. Ma ona istotny wpływ na wysokość wskaźnika spłaty zadłużenia. Przy planowanym deficycie w wysokości 4.111.391 zł. zrealizowany budżet zamknął się deficytem w kwocie 1.420.294,05zł.

Z analizy wykonania wydatków bieżących wynika, że są rozdziały w których wskaźnik do pełnego wykonania planu przekracza 20%. Do nich należą rozdziały: 70004 (inne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej) 68,39% wykonania, 70005 (gospodarka gruntami i nieruchomościami) 63,11% wykonania, 75095 (administracja publiczna pozostała działalność) 78,92%, 75702 (obsługa długu publicznego) 79,16%, 85215 (dodatki mieszkaniowe) 56,06% wykonania, rozdział 85295 (pomoc społeczna – pozostała działalność) 71,40% wykonania, rozdział 85415 (pomoc materialna dla uczniów) 44,62%, rozdział 90004 (utrzymanie zieleni w miastach i wsiach) 75,67% oraz rozdział 90005 (ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu) 14,79%. Z analizy realizacji zadań w tych rozdziałach należy nadmienić, że w rozdziale 70004 gdzie realizowane są wydatki związane z utrzymaniem mieszkań komunalnych na koniec roku pozostają zobowiązania z tytułu energii. Remonty które zostały zaplanowane zostały zrealizowane. Największa część budżetu wydatków bieżących jest zrealizowana w dziale 801 Oświata i wychowanie, stanowią 35,28%, w dalszej kolejności jest dział 855 Rodzina 22,57% wydatków bieżących, dział 750 Administracja publiczna 11,57% oraz dział 852 Pomoc społeczna 10,87% wydatków bieżących. Struktura wydatków bieżących jest podobna do roku 2017.

Na koszty związane z obsługą długu publicznego wydatkowano 179.703,37 zł. co stanowi 0,78% wydatków bieżących, dynamika do roku ubiegłego wynosi 147,31%. Dług Gminy na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił kwotę 9.956.720,82 zł. w tym zobowiązanie krótkoterminowe (pożyczka płatnicza 1.835.096,81 zł., kredyt 209.477,00 zł.)

i długoterminowe 7.912.147,01 zł., z kwoty tej na kredyty przypada 4.962.400,00 zł. a na pożyczki z WFOŚ i GW w Opolu 2.959.747,01. W ciągu roku dokonano spłat ogółem 5.703.762,69 zł. w tym pożyczka płatnicza z WFOŚ i GW w Opolu 4.808.212,69 zł. (plan 2.991.640,00 zł.) oraz 895.550,00 zł. rat kredytów i pożyczek długoterminowych zgodnie z podpisanymi umowami.

Szczegółowe informacje z zakresu budżetu znajdują się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2018.

W Gminie Branice zrealizowano następujące projekty ze środków zewnętrznych:

- 1) *Ograniczenie antropopresji na różnorodność biologiczną, dziedzictwo kulturowe i historyczne – zrównoważony rozwój obszaru Gór Opawskich i Bramy Morawskiej - Rewaloryzacja miejsc kultury w Gminie Branice – Zagospodarowanie terenu parku wraz z małą infrastrukturą i małą architekturą – Dom Kultury z zagospodarowaniem terenu – wartość zadania 2.539.297,16 zł., w tym kwota zewnętrznego dofinansowania 2.139.012,29zł.*
- 2) *Budowa placów zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowościach Wódka i Lewice – wartość zadania 199.407,52 zł. w tym kwota zewnętrznego dofinansowania 103.156,00 zł.*
- 3) *Budowa placów zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowościach Wysoka i Jakubowice – wartość zadania 205.524,31 zł. w tym kwota zewnętrznego dofinansowania 106.321,00 zł.*
- 4) *Budowa otwartej strefy aktywności (OSA): siłowni plenerowej wraz ze strefą relaksu, zagospodarowaniem terenu oraz placem zabaw o charakterze sprawnościowym w ramach budowy małej architektury w miejscu publicznym w miejscowości Branice – wartość zadania 113.992,77 zł. w tym kwota zewnętrznego dofinansowania 50.000,00 zł.*

W ramach funduszu sołectkiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wszystkie zadania w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Branice na łączną kwotę 317 915,14 zł.

Na promocję gminy w 2018 r. wydano 28 715,76 zł.

Gmina w 2018 r. prowadziła następujące tytuły prasowe: „Informator Branicki” zarejestrowany przez Bibliotekę Narodową Narodowy Ośrodek ISSN pod nr ISSN 1733-6821, którego wydawanie wiązało się z wydatkami w wysokości 16.717,05 zł.

Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej

SZBGK w Branicach, jako jednostka organizacyjna Gminy Branice, zatrudnia 16 pracowników w tym 4–ech pracowników administracyjnych. W 2018 roku Zakład uzyskał wpływy ze świadczonych usług w kwocie 1.843.099,27 zł. co stanowi 106,08% planowanych na rok 2018 wpływów.

Koszty poniesione na bieżącą działalność wyniosły 1.810.795,96 zł. Poza bieżącą eksploatacją administrowanego majątku Gminy Zakład prowadził budowę sieci wodociągowej w drodze powiatowej nr 1280 w kierunku Bliszczyc wydatkując na ten cel kwotę 64.000,00zł., dokonał wymiany układu sterowania na ujęciu Branice koszt 27.700,00zł. oraz rozpoczął wymianę wodomierzy z modułem elektronicznym do zdalnego odczytu (*koszt zakupu 50.000 zł poniesiony w 2017 roku*).

Mieszkańcy gminy

Na początku roku 2018 r. liczba mieszkańców w gminie Branice wynosiła 6737 osób, natomiast już na koniec roku 6655 osób, w tym 3396 kobiet i 3259 mężczyzn.

W 2018 r. narodziło się w gminie Branice 51 osób, a zmarło 127 osób.

Ochrona zdrowia

Na dzień 1 stycznia 2018 r. 23 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2018 r. – 20 podmiotów.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu) w 2018 r. z ogólnej kwoty 88.286,00 zł. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Branicach oraz konsultacje psychologa - 19.335,00 zł,
- działania, programy profilaktyczne i działania związane z leczeniem odwykowym - 46.783,74 zł,

- koszty postępowania sądowego – 1.760,00 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 20 spotkań, przeprowadziła 11 rozmów interwencyjno-motywujących do podjęcia leczenia odwykowego (wystosowano 29 wezwań). Komisja wystosowała 12 skierowań na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie leczenia odwykowego, 12 wniosków do Sądu Rejonowego w Głubczycach o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego, 4 wnioski o wszczęcie postępowania i przymusowe doprowadzenie przez organ Policji na badanie do biegłego oraz 12 skierowań do Ośrodka Terapii Uzależnień. Dodatkowo Komisja wydała 4 postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zaopiniowała 57 wniosków o dofinansowanie działań profilaktycznych.

Na terenie gminy Branice funkcjonował w 2018 r. Ośrodek Zdrowia „Zdrowie Rodziny” w miejscowościach Branice i Włodzienin, 4 filie Domu Pomocy Społecznej w Klisinie w miejscowościach: Bliszczyce, Branice, Boboluszki i Dzbańce-Osiedle, Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Branicach oraz Specjalistyczny Szpital im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.

W gminie w 2018 r. funkcjonowała 1 apteka i 1 punkt apteczny.

Pomoc społeczna

Zadania zlecone realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

1) wypłata świadczeń wychowawczych: liczba osób 523, liczba świadczeń 5456, wysokość świadczeń 2.700.136,22 zł., koszt obsługi 41.139,00 zł.;

2)

- zasiłki rodzinne: liczba świadczeń 8679, liczba osób 656, kwota 1.610.118,93 zł.,

- fundusz alimentacyjny: liczba osób 30, liczba świadczeń 408, kwota 130.580,00 zł.,

- ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych: liczba osób 20, kwota 78.124,80 zł.,

koszt obsługi 52.775,76 zł.;

3) świadczenia „Dobry start”: ilość osób 408, liczba świadczeń 582, wysokość świadczeń 174600,00 zł.

4) ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków dla opiekuna: liczba osób 13, kwota 14464,08 zł.

Ponadto gmina otrzymała z budżetu państwa dofinansowanie do zadań własnych:

1) zasiłki okresowe: 896 świadczenia (145 osób), łączna wysokość 58.648,00 zł.,

2) zasiłki stałe: 570 świadczeń (51 osób), łączna wysokość 310.591,47 zł.,

3) dożywianie: 17800 świadczeń (351 osób), łączna wysokość 432.036 zł.

W związku z ograniczoną ilością środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej wskazane jest pozyskiwanie funduszy z zewnętrznych źródeł, do których należą między innymi fundusze strukturalne oraz środki krajowe. W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach realizował 2 projekty ze środków zewnętrznych. Projekt pn.: *„Aktywnie w przyszłość - wykorzystaj swoją szansę!”*, został dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa Działanie 2 8.2 Włączenie społeczne. Projekt ten został opracowany w celu możliwości dalszego upowszechnienia aktywnej integracji i pracy socjalnej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy Branice. Całkowity koszt realizacji projektu to: 682 826,92 zł., w tym dofinansowanie: 580 402,88 zł. oraz wkład własny: 102 424,04 zł. Okres realizacji projektu: 01.01.2018 r. - 31.12.2019 r. Celem głównym projektu jest wzrost aktywności zawodowej i społecznej 30 osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i zatrudnionych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach oraz 30 osób z otoczenia. Celami szczegółowymi projektu są:

- zwiększenie motywacji do działania, samooceny i poczucia wiary we własne siły przez 30 osób będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach oraz 30 osób z otoczenia,
- zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, zdolności interpersonalnych i poziomu integracji społecznej uczestników projektu, tj. 30 osób będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach,
- zwiększenie potencjału OPS w Branicach poprzez zatrudnienie w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r. pracownika socjalnego,
- wzrost aktywności społecznej w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej przez 30 osób będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach,

- podniesienie kwalifikacji zawodowych uczestników projektu, tj. 30 osób będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach.

W ramach projektu zaplanowano:

- poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne;
- realizację kursów i szkoleń umożliwiających nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych i społecznych niezbędnych na rynku pracy;
- organizację staży zawodowych dla 15 osób;
- poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy;
- kompleksową integrację dzieci i młodzieży wymagającej resocjalizacji i reintegracji;
- pracę socjalną, w tym: wynagrodzenie 1 pracownika socjalnego oraz doposażenie stanowiska pracy.

W 2018 roku nadal realizowano, rozpoczęty w 2017 r., projekt pn.: „Nie – Sami – Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne”, w którym Gmina Branice jest Partnerem projektu wraz z 9 innymi gminami, zaś Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu. Projekt będzie realizowany do końca 2019 r. Całkowity koszt realizacji części „branickiej” projektu to: 134.978,37 zł., w tym dofinansowanie: 127.554,56 zł. oraz wkład własny: 7.423,81 zł.

Głównym celem realizacji projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz osób niesamodzielnych, starszych i niepełnosprawnych, co znajdzie swoje odzwierciedlenie w zmniejszeniu obszarów wykluczenia społecznego i w konsekwencji może doprowadzić do zmniejszenia w regionie poziomu ubóstwa, co jest zgodne z celem szczegółowym określonym w programie RPO WO 2014-2020 oraz celami EU 2020 tj. zwiększenie usług społecznych świadczonych w regionie.

W ramach projektu został zatrudniony jeden młodszy opiekun – asystent osobisty osoby niepełnosprawnej na pełny etat, który świadczy usługi asystenckie dla trzech osób niepełnosprawnych z umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności – 2 kobiety i jeden mężczyzna.

Działalność inwestycyjna

Infrastruktura drogowa (drogi asfaltowe) w gminie Branice obejmowała na dzień 1 stycznia 2018 r. 42,1 km dróg. Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość tych dróg w gminie wynosiła 44,4 km.

W roku 2018 ramach wydatków na infrastrukturę drogową zostały zrealizowane następujące zadania:

- 1) dywanik asfaltowy w miejscowości Włodzienin-Kolonia - 11.000 zł.
- 2) parking przy ZOZ w Branicach - 188.292,55 zł.
- 3) przebudowa drogi w miejscowości Lewice - 159.603,64 zł.
- 4) dojazd do drogi Głównej w miejscowości Branice - 20.000 zł.
- 5) chodnik w miejscowości Wysoka 100.000 zł. (dotacja z Powiatu Głubczyckiego).

Kwota wydatkowana na remonty dróg gminnych 56.866,29 zł.

W ramach projektu Ograniczenie antropopresji z udziałem środków z UE oddano do użytku wyremontowany budynek po były USC z przeznaczeniem na Centrum Kultury „Wersalka” - koszt 1.255.570,59 zł., zagospodarowano teren parku wraz z małą architekturą – 1.217.442,29 zł. oraz zbudowano 3 wiaty przystankowe na ścieżkach rowerowych w Branicach, Boboluszkach oraz we Włodzieninie - koszt 58.832,49 zł. Zostały wybudowane oraz oddane do użytku place zabaw w Jakubowicach i Wysokiej (210.519,31 zł.) oraz Lewicach i Wódce (204.402,52 zł.). Inwestycje te zrealizowano w ramach działania PROW woj. Opolskiego. Gmina oczekuje na płatność z tego tytułu. W ramach RPO woj. opolskiego trwały prace przy budowie kanalizacji w miejscowości Branice. Zaawansowanie prac 80%. Nakłady na inwestycję na 31 grudnia 2018 r. wyniosły 10.639.764,71 zł. Nakłady inwestycyjne obejmują tylko częściowe odliczenie podatku VAT. Gmina oczekuje na rozprawę w NSA dotyczącym ustalenia wskaźnika dopuszczalnego do odliczenia podatku VAT od tej inwestycji. W miesiącu listopadzie Zarząd Województwa Opolskiego zwiększył na wniosek gminy finansowanie tej inwestycji z 73,37% do 85% wartości netto. Aneks w powyższej sprawie został podpisany już w miesiącu lutym 2019. Spowoduje to mniejsze zaangażowanie środków własnych i zmniejszy zadłużenie gminy.

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 28.288,50 zł, których beneficjentami było 208 osób. Wypłacane dodatki mieszkaniowe w podziale na liczbę osób:

Liczba osób	Ilość	Kwota (w zł.)
1	90	9.953,38
2	29	4.161,59
3	32	4.164,84
4	40	7.345,89
5	12	1.149,60
6 i więcej	5	1.513,20
Razem	208	28.288,50

Wyplacono 39 świadczeń w zakresie dodatków energetycznych na kwotę 583,89 zł.
Poniżej statystyka realizacji wypłat dodatków energetycznych:

Ilość osób	Ile gospodarstw	Ile świadczeń	Ile osób	Kwota (w zł.)
1	1	12	1	135,68
2-4	4	19	14	297,73
5+	1	8	6	150,48
Razem	6	39	21	583,89

1. Własność mienia gminnego stanowią:

I. Grunty o łącznej wartości księgowej 1 724 074,78 zł i ogólnej powierzchni 485,4971 ha.

Na ten stan składają się:

- 1) grunty stanowiące własność – 477,1105 ha
- 2) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w użytkowanie wieczyste – 4,1422 ha
- 3) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w trwałe zarząd – 4,2444 ha

II. Budynki i lokale o łącznej wartości księgowej 10 737 101,67 zł w tym:

- Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej w Branicach;
- budynki OSP Bliszczycy, Branice, Jakubowice, Lewice, Turków, Wiechowice, Włodzienin, Wódka i Wysoka;
- świetlice wiejskie w Bliszczycach, Boboluszkach, Branicach, Dzbańcach, Jakubowicach, Jędrychowicach, Gródczanach, Lewicach, Niekazanicach, Posucicach, Uciechowicach, Wiechowicach, Włodzieninie, Włodzieninie- Kolonii, Wódce i Wysokiej;
- Budynek Szkoły Podstawowej w Uciechowicach z Oddziałem Przedszkolnym;
- Budynek Urzędu Gminy;
- Stadion w Branicach;

- Dom Kultury „Wersalka”;
- budynek po byłym przedszkolu w Lewicach;
- budynek po byłej Szkole Podstawowej w Bliszczycach;
- 60 mieszkań komunalnych;
- 7 lokali mieszkalnych- socjalnych.

Budynki będące mieniem Gminnym nie posiadające znacznej wartości:

- budynek mieszkalny w Jabłonce (do kapitalnego remontu bądź rozbiórki);
- dz. nr 362/115 Turków (budynek do rozbiórki);
- spichlerz Jakubowice (do remontu).

Budynki i budowle łącznie z wyposażeniem będące w administrowaniu szkół i przedszkoli:

- *Szkoła Podstawowa w Branicach – 5 684 140,42 zł.,*
- *Szkoła Podstawowa i Przedszkole we Włodzieninie – 1 468 253,60 zł.,*
- *Publiczne Przedszkole w Branicach z oddziałami w Bliszczycach i Wysokiej – 556 733,42 zł.*

III. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej o łącznej wartości księgowej 13 707 424,25 zł w tym:

- drogi o łącznej pow. 310,0876 ha,
- rowy o łącznej pow. 31,3311 ha,
- kanalizacja,
- wodociąg,
- basen,
- stadion,
- Park Branice.

2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach:

- 1120 udziałów w spółce PKS Głubczyce o łącznej wartości - 56 000,00 zł.

3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w pkt. 1 i 2, w porównaniu z rokiem 2017:

1) Sprzedano:

- działki pod budowę mieszkaniowa jednorodzinna o łącznej pow. 0,1744 ha;

- działki zabudowane budynkami mieszkalnymi przeznaczonymi do rozbiórki lub generalnego remontu o łącznej pow. 0,0885 ha;

- lokal mieszkalny na rzecz głównego najemcy o powierzchni użytkowej 57,93 m²;

- działki przeznaczone na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich o powierzchni 0,0496 ha.

2) Skomunalizowano 4 działki Skarbu Państwa położone w miejscowości Wysoka o łącznej powierzchni 3,1300 ha.

3) Przekazano w trwały zarząd 19 nieruchomości o łącznej powierzchni 2,9309 ha na rzecz Samorządowego Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Branicach.

4) Przyjęto efekt inwestorski na który składa się między innymi:

- remont budynku Urzędu Gminy - 71 613,83 zł.,

- odwodnienie świetlicy w Gródczanach – 41 820,00 zł.,

- remont przepustu w Jędrychowicach – 16 842,49 zł.,

- utwardzenie drogi dojazdowej do posesji przy ul. Głównej – 20 000,00 zł.,

- budowa chodnika w miejscowości Włodzienin - 14 000 ,00 zł.,

- rewaloryzacja miejsc kultury w Gminie Branice - Dom Kultury „Wersalka” – 1 248 870,10zł.,

- rewaloryzacja miejsc kultury w Gminie Branice – Park – 1 217 442,29 zł.,

- remonty cząstkowe dróg w Bliszczycach i Posucicach – 28 993,00 zł.,

- przebudowa drogi gminnej we Włodzieninie – 11 000,00 zł.,

- remont parkingu przy ul. Szkolnej w Branicach – 189 238,55 zł.,

- remont drogi gminnej w Lewicach – 168 213,64 zł.,

- wymiana bram garażowych w budynkach OSP w Wódce i Wiechowicach - 18 200,00 zł.,

- wyposażenie jednostek OSP Turków i Wódka - 11 439,00 zł.,

- wymiana instalacji elektrycznych w lokalach komunalnych w Bliszczycach i Jędrychowicach – 4 578,50 zł.,

- wymiana pokrycia dachowego na budynku socjalnym we Włodzieninie Kolonii – 15 600,00zł.,

- wymiana dachu w budynku komunalnym w Bliszczycach – 16 529,00 zł.,

- wymiana okien wraz z roletami w świetlicy wiejskiej w Branicach – 17 589,89 zł.,

- remonty i doposażenie placów zabaw w Wiechowicach, Michałkowicach i Uciechowicach na łączną kwotę 42 968,69 zł.,

- remont łazienek w świetlicy wiejskiej w Bliszczycach – 11 565,26 zł.,

4. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania.

Dochody Gminy Branice z tytułu prawa własności:

1) wpływy opłat za wieczyste użytkowania gruntów – 2 533,13 zł.;

2) wpływy z dzierżaw gruntów – 18 975,00 zł.;

3) czynsz za najem mieszkań – 69 241,32 zł.;

4) czynsz za najem garaży, komórek i lokali użytkowych – 75 877,92 zł.;

5) dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych – 82 595,39 zł.;

6) dochody z wynajmu świetlic wiejskich – 20 014,29 zł.

Sprawy obywatelskie

Do urzędu wpłynęło w 2018 r. 48 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. W przypadku wszystkich wniosków informacja została udostępniona wnioskodawcy.

W sprawozdawczym roku nie wpłynęła żadna skarga na działalność organów gminy lub pracowników w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

W roku 2018 wpłynęły 4 petycje i 1 z nich, dotycząca przeprowadzenia próby analizy możliwości wdrożenia w Urzędzie procedur związanych z pełnym używaniem środków komunikacji elektronicznej w postępowaniach o udzielanie zamówienia – w formie, o której mowa w art. 10a Ustawy Prawo zamówień publicznych, została rozpatrzona pozytywnie.

W 2018 r. we wszystkich miejscowościach na terenie gminy Branice odbyły się zebrania wiejskie dotyczące funduszu sołectkiego. Wszystkie miejscowości złożyły do końca września 2018 r. wnioski o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2019.

Edukacja

W gminie Branice w 2018 r. funkcjonowały 3 szkoły podstawowych oraz oddział gimnazjalny.

Z dniem 31 sierpnia 2018 r. zlikwidowana została Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Uciechowicach.

Wydatki gminy na oświatę z podziałem na poszczególne szkoły wyniosły:

- 1) Szkoła Podstawowa w Branicach (z oddziałem gimnazjalnym) – 3.859.553,38 zł.
- 2) Szkoła Podstawowa we Włodzieninie – 1.743.691,65 zł.
- 3) Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Uciechowicach – 360.816,18 zł.

Na dzień 30 września 2018 r. liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła 390, a uczniów gimnazjum 66.

Poniżej tabela przedstawiająca ilość zatrudnionych nauczycieli we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy Branice (stan na 30 września 2018r):

Ogółem	Zatrudnienie w pełnym wymiarze		59	0	3	4	11	41
	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze	liczba	25	0	2	7	14	2
		w tym etatu	8,74	0,00	1,07	2,66	4,55	0,46
	Razem etaty		67,74	0,00	4,07	6,66	15,55	41,46

W 2018 r. funkcjonowały dwa przedszkola gminne: Publiczne Przedszkole w Branicach z Oddziałami zamiejscowymi w Wysokiej i Bliszczycach i Publiczne Przedszkole we Włodzieninie z oddziałem zamiejscowym w Dzbańcach-Osiedlu oraz Katolickie Przedszkole Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach do których uczęszczało (na dzień 30 września 2018 r.) w sumie 179 dzieci.

W gminie funkcjonował Gminny Żłobek w Branicach oraz Katolicki Żłobek Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach, do których na dzień 30 września 2018 r. uczęszczało 37 dzieci.

W 2018 roku na prowadzenie przedszkoli i żłobka gmina wydatkowała:

- 1) Publiczne Przedszkole w Branicach z Oddziałami zamiejscowymi w Wysokiej i Bliszczycach – 909.270,72 zł.;
- 2) Publiczne Przedszkole we Włodzieninie z oddziałem zamiejscowym w Dzbańcach-Osiedlu – 571.482,61 zł.;
- 3) Gminny Żłobek w Branicach – 128.866,00 zł.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów wypłacone zostały 82 (41 w 1-szym półroczu, 41 w 2-gim półroczu) stypendia o charakterze socjalnym w wysokości 45.533,77 zł., z czego dotacja z budżetu państwa wyniosła 36.427,02 zł. (80%).

Biblioteki

W gminie w 2018 r. funkcjonowała Gminna Biblioteka Publiczna w Branicach z filiami w miejscowościach Wiechowice, Włodzienin i Bliszczycze, która zatrudniała czterech pracowników.

W 2018 roku na prowadzenie biblioteki gmina wydatkowała 105.116,22 zł.

Przedsiębiorcy

W 2018 r. wpisało się do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ok. 25 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z terenu gminy Branice, a wykreśliło działalność ok. 16 osób.

Stan wpisów w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na koniec 2018 r. to ok. 200 przedsiębiorców.

Ochrona środowiska

W 2018 roku na terenie gminy Branice nie istniało legalnie działające wysypisko odpadów komunalnych.

I. Jakość powietrza atmosferycznego

Gmina Branice pod względem czystości powietrza należy do III klasy (najwyższa klasa czystości) we wszystkich ocenianych parametrach. Niewielkie zanieczyszczenia (poniżej dopuszczalnych) pochodzą z pieców grzewczych opalanych węglem.

Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności,

- opalania mieszkań drewnem,
- spalanie w domowych piecach części odpadów.

Poza emisją zanieczyszczeń typowych przy spalaniu tradycyjnych paliw, duży problem stanowi spalanie w paleniskach domowych materiałów takich jak opakowania z powłoką aluminiową, butelki PET, powodujących emisję substancji specyficznych do powietrza.

Podczas sesji Rada Gminy Branice przyjęła uchwałę nr XXIII/224/16 w dniu 21 listopada 2016r. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Branice na lata 2016-2020. PGN jest dokumentem strategicznym, który ma na celu redukcję gazów cieplarnianych i podnoszenie efektywności energetycznej.

II. System gospodarowania odpadami w roku 2018

W Gminie Branice właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości porządku na terenie nieruchomości poprzez m.in. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych, oddzielne i gromadzenie ścieków bytowych; prowadzenie selektywnego zbierania odpadów w podziale na co najmniej następujące frakcje: odpady niesegregowane (zmieszane), popioły z palenisk, leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i remontowych, zużytych opon, odpadów zielonych, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali, odpadów ulegających biodegradacji i przekazywania odpadów podmiotowi uprawnionemu do odbioru, w terminach wyznaczonych. Mieszkańcy zobowiązani są także do umieszczania w odrębnym worku lub pojemniku odpadów nadających się do odzysku; poddawania procesowi kompostowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z przeznaczeniem do własnego wykorzystania, a w przypadku braku takiej możliwości gromadzenia odpadów biodegradowalnych w pojemniku lub worku przeznaczonym do składowania takich odpadów oraz oddawanie ich podmiotowi odbierającemu odpady.

Gmina Branice zapewnia utrzymanie czystości i porządku na swoim terenie przez wyposażenie nieruchomości zamieszkałych i nie zamieszkałych w pojemniki i worki do zbierania odpadów. Właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez utrzymywanie pojemników służących do zbierania odpadów

w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Właściciel nieruchomości zapewnia również utrzymanie czystości i porządku na jej terenie przez dostosowanie wielkości zbiornika bezodpływowego do ilości osób stale lub czasowo przebywających na jej terenie, w taki sposób by opróżnianie było konieczne nie częściej niż raz w tygodniu bez dopuszczenia do przepełnienia; podobnie przepustowość przydomowej oczyszczalni ścieków.

Z terenu Gminy Branice w roku 2018r. zostało łącznie odebranych 2368,99 Mg odpadów. Zestawienie poszczególnych rodzajów odpadów zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Rodzaje zebranych odpadów

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1192,48
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	5,20
15 01 07	Opakowania ze szkła	71,46
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	76,00
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	112,58
20 01 99	Inne frakcje zbierane w sposób selektywny	581,63
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,16
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	50,94
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	253,70
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	4,12

16 01 03	Zużyte opony	15,72
----------	--------------	-------

Największą frakcją odpadów, jaką wytwarzają mieszkańcy Gminy Branice to niesegregowane odpady komunalne oraz popiół pochodzący z indywidualnych gospodarstw domowych. W roku 2014 został wprowadzony obowiązek oddzielnego zbierania tego odpadu z uwagi na konieczność obniżenia kosztów obsługi systemu gospodarki odpadami.

Uchwałą Rady Gminy Branice nr XXXIX/405/18 z dnia 21 maja 2018 r. postanowiono o odbieraniu, od dnia 1 lipca 2018r., odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Branice na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

III. Azbest

Gmina Branice uzyskała dotację w wysokości 14.697,99 zł. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu na dofinansowanie zadania pn: "Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Branice – 2018 rok". Celem dotacji było udzielenie beneficjentom końcowym dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnym programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wyniosła:

- 1) do 85% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu – 14.193,29 zł.;
- 2) do 8% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków budżetu Gminy Branice – 1.335,84 zł.

Całkowity koszt usługi wyniósł 16.697,99 zł.

Dotację otrzymało 15 właścicieli nieruchomości. Ponadto jeden właściciel otrzymał dotację tylko z budżetu Gminy Branice w wysokości 792,00 zł.

IV. Dotacje do kotłów

W 2018 roku dotację z budżetu Gminy do wymiany kotła c.o. otrzymało 13 właścicieli nieruchomości w kwocie po 2.000,00 zł. W sumie z budżetu gminy wypłacono łączną kwotę dotacji w wysokości 26.000,00 zł.

